

ถ้าตั้งใจจริงย่อมมีเวลาภาวนา

พระญาณสิทธาจารย์ (หลวงปู่สิม พุทธาจาโร)

5 พฤษภาคม 2519

โพสท์ในลานธรรมเสวนา กระตุ้ที่ 009928 – โดยคุณ : ความคิด [25 ก.ย. 2546]

เนื้อความ :

ณ โอกาสนี้ไปเป็นโอกาสนั่งสมาธิภาวนา การนั่งสมาธิภาวนาตอนเช้านี้ ให้ระวังอย่าให้ความง่วงเหงาหาวนอนเข้ามาทับถมจิตใจ ตั้งใจของเรา ให้มีความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้านั้น ก่อนที่จะได้เป็นพระพุทธเจ้า ท่านได้ตั้งใจปรารถนา เพื่อจะรู้ชนสัตว์ในโลกให้ไปสู่นิพพานพร้อมกับพระองค์ด้วย ไม่เฉพาะแต่ว่าเอาพระองค์พันทุกข์แล้วก็พอ เหมือนคนธรรมดาทั่วไป คนธรรมดานั้นเรียกว่าเห็นแก่ประโยชน์ตน สิ่งใดที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนแล้วก็ตั้งอกตั้งใจทำเอา

แต่พระพุทธเจ้าพระโพธิสัตว์ผู้มุ่งใหญ่ นั้น ไม่เฉพาะแต่พระองค์เองเท่านั้น เมื่อได้ตรัสรู้แล้ว ก็ตั้งใจช่วยมนุษย์และเทวดา อินทร์ พรหมทั้งหลาย เรียกว่า ช่วยสัตว์โลก การที่ผู้จะช่วยสัตว์โลกได้นั้น จะต้องบำเพ็ญบารมีธรรมมานาน เรียกว่าอย่างต่ำ หรือว่าอย่างตรัสรู้ได้เร็ว ก็เหมือนพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา นี้ นับตั้งแต่ได้ลัทธพยากรณ์จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ปางกรมาลีอสงไขยแสนมหากัปป์ จึงได้มาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ให้เราท่านทั้งหลายได้กราบไหว้บูชา นั่งภาวนาตามอยู่เวลานี้ เรียกว่าเป็นเวลายาวนาน อันนี้เรียกว่าอย่างได้ตรัสรู้ง่าย ใช้ปัญญาเร่งรัด

ขนาดที่สองหรืออย่างกลางนั้น ผู้ปรารถนามีจิตใจอันเข้มแข็ง ขอให้ได้เป็นพระพุทธเจ้าขนาดกลาง หรือศรัทธาธิกะ แปกอสงไขยแสนมหากัปป์ นับจากได้รับลัทธพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งแล้ว ก็นับว่าองค์นี้มีความเพียรมาก

ขนาดสูงสุดเรียกว่าวิริยบารมี มีวิริยะความพากเพียรพยายามมาก องค์นี้เรียกว่า สิบหกอสงไขยแสนมหากัปป์ จึงได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ช่วยรู้ชนสัตว์ทั้งหลายให้ไปสู่นิพพาน

โดยเฉพาะพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ที่ยังมีพุทธศาสนาอยู่ในโลกในศาสนา นี้ ก็นับว่าได้รู้ชนสัตว์ไปสู่นิพพานได้มาก ประมาณีสิบหกอสงไขย คำว่าอสงไขยใน

สมัยโบราณก็เรียกว่านับไปๆ จนนับไม่ได้ เมื่อนับไปก็หลงไป ก็กลับมานับใหม่ ให้ชื่อว่าสงขัยหนึ่ง เรียกว่าหลายๆล้าน

บัดนี้เราท่านทั้งหลาย ก็มาเกิดในยุคนี้สมัยนี้ แม้จะไม่ได้เห็นพระพุทธรูปเจ้าองค์ท่านจริงก็ตาม เราก็ได้เห็นพระพุทธรูปที่ท่านหล่อท่านทำไว้ ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเชื่อแน่ว่า พระพุทธรูปเจ้ามีจริง พระธรรมมีจริง พระอริยสงฆ์สาวกมีจริง จึงปรากฏการณ์ให้เห็นอยู่ ปรากฏอยู่ ประเทศไทยเรามีวิทยาศาสตร์ พระสถูปพระเจดีย์อยู่ทั่วไป วิทยาศาสตร์ก็มีพระภิกษุสามเณร ผ้าขาว นางชี อุบาสก อุบาสิกา มีศรัทธาทำบุญสุนทาน สิ่งเหล่านี้ย่อมแสดงถึงพระพุทธรูปเจ้า ถ้าไม่มีพระพุทธรูปเจ้า ไม่มีพระธรรม ไม่มีพระสงฆ์ พระพุทธรูปเจ้าไม่มาตรัสรู้ สิ่งเหล่านี้ก็จะไม่ปรากฏในสายตาเราท่านทั้งหลายที่เกิดขึ้นมา

นี่แสดงให้เราท่านทั้งหลายเห็นว่า พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทั้งหลายบำเพ็ญบารมีมาเต็มส่วน จึงได้มาตรัสรู้เป็นพระพุทธรูปเจ้า รื้อขนสัตว์ให้พ้นทุกข์ไปสู่นิพพาน ตามที่พระพุทธรูปองค์ได้ทรงมุ่งหมายไว้

เราทุกคนก็อย่ามีจิตใจท้อแท้อ่อนแอ อย่ามาคิดว่าเราทำไม่ได้ ปฏิบัติไม่ได้ อันนี้ท่านว่าเป็นความคิดของพญามาร สังขารมารมันเสี้ยมสอนจิตใจคนเราไว้ไม่ให้ไปสู่นิพพาน ให้มาเกิดมาตายอยู่กับลูกกับหลานนี้แหละ

เมื่อเรามาพิจารณาให้เห็นว่า การเกิดมาในโลกนี้ จะเป็นมนุษย์โลกก็มีความทุกข์ เทวโลกก็มีความทุกข์ในเทวโลก ไปเกิดในพรหมโลกก็ไปทุกข์ในพรหมโลก คำว่าทุกข์นั้นก็คือว่า ไม่พ้นจากความแก่ ความเจ็บ ความตาย ไม่พ้นจากจุดปฏิสนธิ เมื่อเกิดมาแล้วก็เต็มไปด้วยความทุกข์ โดยเฉพาะคนหรือมนุษย์เรา พอเกิดมาแล้วชราความแก่ก็เป็นไปโดยลำดับ

นับตั้งแต่มาปฏิสนธิ คือว่ามายึดเอาถือเอารูปขันธ์ ขาสอง แขนสอง ศีรษะหนึ่ง ตั้งแต่ในท้องแม่มา ความแก่ชราที่แก่เรื่อยมา เรียกว่าเรามีความแก่เป็นธรรมดา จะหนีความแก่ไปไม่พ้น จะหนีหลบไปที่ไหนก็ตาม ถ้าไม่ตายเสียก่อนก็ยอมแก่ชรา เว้นเสียตายแต่เมื่อเล็กเมื่อน้อย หรือตายเมื่อคลอดจากท้องแม่ก็ไม่แก่ แต่ว่าถ้าพ้นนั้นมาแล้ว มันต้องแก่วัน แก่คืน แก่เดือน แก่ปีมาจนถึงเราได้เห็นคนแก่ คนชรา ผมขาวฟันหลุด เนื้อหนังมังสาแห้งเหี่ยวแห้ง หูตาไม่ดี ตาก็ไม่ดี หูก็ไม่ดี อะไรๆก็ไม่ดี

คนแก่ คนเฒ่าเวลาไปที่วัด ก็มักจะบ่นว่า ข้าพเจ้าแก่แล้ว เดินมาวัดก็ไม่ไหว จดจำอะไรก็ไม่ค่อยได้ ยิ่งถ้าหากว่าขึ้นที่สูง ขึ้นภูเขาอย่างถ้ำผาปล่องนี้ ก็สู้ไม่ไหว หัวเข่ามันไม่สู้ ใจนั้นมันยังสู้อยู่ หัวเข่ามันไม่สู้ ความจริงก็คือว่าใจมันไม่สู้นั่นเอง หัวเข่ามันไม่ปวดอะไร จิตใจมนุษย์มันที่ถอดต่างหาก แล้วตาของคนแก่มันก็ไม่ค่อยเห็น บางคนตาข้างหนึ่งก็ไม่เห็นเสียแล้ว เห็นข้างเดียว บางคนหูก็ฟังอะไรไม่ค่อยได้ยิน

นี่ก็คือว่าคำว่าแก่ชรา มันไม่ใช่แก่ชราแต่ผม แยกไปทุกอย่างนั่นแหละ เพราะว่าในร่างกายมนุษย์คนเรานั้น ไม่เหมือนเครื่องยนต์กลไกของโลก เครื่องยนต์กลไกของโลกนั้น สิ่งใดที่มันเสียมันหักมันพัง ก็ถอดออกมา เอาเครื่องใหม่ใส่เข้าไปก็ทำงานได้ มนุษย์นั้นถอดออกมาไม่ได้ เกิดมีกระดูกหักเข้าไป หรืออะไรต่อมิอะไรมันเสียอยู่ข้างใน เอามาแก้ไขไม่ได้ เสียหายพยาบาลไปตามเรื่อง ไม่เหมือนเครื่องยนต์กลไก นี่ก็คือว่าความแก่ ความชราของเรานั้น เป็นไปทุกวันเวลา ทุกชั่วโมง นาที วินาที ถ้าเราไม่ภาวนาก็ไม่รู้

ถ้าภาวนาแล้วจะเห็นว่า หนีไม่พ้นจริงๆ ใครจะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม ก็ต้องมีความแก่เป็นธรรมดา ความแก่ ความเจ็บ ความไข้ ความตาย ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจ สิ่งเหล่านี้เป็นธรรมดาของการเกิดมา เกิดมาต้องเป็นทุกข้ออย่างนี้ เกิดมาแล้วจะหลบหลีกไม่ได้

แต่เมื่อมีพุทธศาสนา มีพระธรรมวินัยคำสอนของพระพุทธเจ้าที่มาตรัสสอนไว้ นั่น ท่านว่ายังมีทางอยู่ คือไม่ใช่ที่เราจะมาหลบหลีกในทางรูปจันท์ รูปจันท์หนีไม่พ้นความแก่ ความชรา ความเจ็บไข้และความตาย ความพลัดพรากจากสิ่งต่างๆ แต่ท่านให้ภาวนาทำความเพียรปฏิบัติบูชา ภาวนาละกิเลส ละกิเลสให้ออกจากจิตใจได้ นั่นแหละทางที่จะพ้นไปจากความแก่ ความเจ็บ ความไข้ ความตาย มันพ้นได้จริงๆ แต่ว่าในภพนี้ชาตินี้ที่เราเกิดมานั้น มันต้องเป็นไปตามชรา พยาธิ มรณะทุกคน

จิตใจผู้รู้ที่อยู่ในตัวในใจเราทุกคนนั่นแหละ ถ้าจิตอันนั้นบำเพ็ญทานมาเต็มที รักษาศีลมาเต็มที บุญบารมีทั้งอดีตและปัจจุบันก็ไม่ทอดอย บำเพ็ญภาวนาตั้งใจเพื่อละกิเลส ความโกรธ ความโลภ ความหลงในใจของตนอยู่ทุกเวลา หรือในเมื่อเวลาอารมณ์เรื่องราวต่างๆมันกระทบหู กระทบตา กระทบใจเข้ามา ก็ไม่ต้องไปยึดถือ

ความจริงแล้วเรื่องกระทบต่าง ๆ นั้น มันเป็นเรื่องสอน เป็นเครื่องบอก บอกว่าอย่างไร ถ้าเรายังมีความโกรธ ความขัดเคืองให้แก่คน ให้แก่สัตว์ทั้งหลาย ให้แก่วัตถุทั้งหลายในโลก ก็แสดงว่ากิเลสความโกรธ กิเลสความอิจฉา พยาบาทในจิตในใจของเรา ที่เรียกว่าความโกรธมานะทิฎฐิในนั้นมันมี ถ้ามันไม่มี มันไม่ออกมาต่อต้าน เพราะว่าเจ้าโทสะนี้ ถ้าจะจัดอีกอย่างหนึ่งก็เรียกว่า เป็นยักษ์ใหญ่ ไครมาแต่ต้องไม่ได้ ว่าไม่ดี ให้ไม่ได้ ธรรมด้ายักษ์นี้เรียกว่าโกรธมาก หรือว่าสัตว์ก็เสื่อไคร่งแหละ ไครไปใกล้มันได้ เคียวมันจะกัดคอเอาแหละ

ไอ้เจ้าโทสะนี้แหละ เราต้องเลิกตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป อย่ามายุ่งถือ ความโกรธอยู่ได้ก็เพราะว่า จิตเรายึดถือ ยึดถือเห็นดีว่าความโกรธนี้มีอำนาจวาสนา ไครมาเห็นเข้า ไครได้ฟังเข้าก็กลัว ยักษ์ใหญ่ไครก็กลัว เจ้ากิเลสนี้แหละ ต้องภาวนาเจริญเมตตาให้แก่ตัวเองแลemannุษย์อื่น สัตว์ทั้งหลาย ให้เขาทั้งหลายมีความสุขความสบาย ตามบุญบารมีของเขา เราอย่าไปเบียดเบียนเขาให้เกิดความทุกข์เพิ่มเติมไปอีก

ความทุกข์ของคนเรา มันเกิดขึ้นที่ความโกรธนี้มากมาย ในตัวของคนเรากันหนึ่งนั้น มันมีอยู่เต็มตัวก็ได้ เหมือนน้ำเต็มอยู่ในหม้อในไหอย่างนั้นแหละ กิเลสความโกรธมันมีอยู่เต็มหัวใจ กิเลสความโลภ ความอยากได้ ความสุขสะดวกสบายในโลกนี้ ก็ มีอยู่เต็มหัวใจ กิเลสความหลง หลงกาย หลงจิต หลงรูป หลงนาม หลงไหลไปหมดทุกอย่างทุกประการ มันก็เต็มหัวใจอยู่

จึงจำเป็นต้องนั่งสมาธิภาวนา บริกรรมทำใจให้สงบด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา ผู้ใดนึกถึงพุทโธพระพุทโธเจ้า จิตใจสงบระงับท่านก็ให้นึกพุทโธนั้น ไม่ว่าจะอุบายใด ถ้านึกเจริญให้เต็มที่แล้ว อุบายนั้นก็เป็นการอุบายให้จิตใจสงบระงับ ให้รู้แจ้งแทงตลอดในธรรมได้ทุกอย่าง แต่ที่มันไม่ได้ไม่เป็นไปนั้น เพราะว่าประกอบกรกระทำของแต่ละจิตใจของแต่ละบุคคลนั้นมันน้อย มันยังไม่พอ

ในอดีตไม่ต้องไปคิดถึง เอาชาติปัจจุบันเดี๋ยวนี้เวลานี้ อันอดีตนั้นถ้าปัจจุบันดี มีตาดี หูดี ร่างกายดี มีจิตใจไม่ได้เป็นไข้บ้าเสียจริตผิมนุษย์ประการใดแล้ว ก็แสดงให้เห็นว่า บุญบารมีเราทุกคนได้บำเพ็ญทาน รักษาศีล ภาวนามาพอสมควร ถ้าชาตินี้เวลานี้เราเร่งเข้าไป ภาวนาไม่ทอดอโย ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะอันใดก็ตาม มันไม่ได้ขึ้นกับ

อายุ ไม่ได้ขึ้นกับพรรษา ไม่ได้ขึ้นกับเพศหญิงเพศชาย ไม่ได้ขึ้นกับคฤหัสถ์และ
บรรพชิต มันขึ้นกับสติปัญญาความตั้งใจของแต่ละบุคคล แต่ละจิตใจ

เมื่อบุคคลนั้นมีจิตใจแน่วแน่มั่นคง ภาวนาทุกลมหายใจเข้าออก และมองเห็น
ชรา พยาธิ มรณะจะมาถึงตัวอยู่ทุกขณะทุกเวลา เมื่อเราเกิดมา ก็ได้ร่างกายสังขารอันนี้
มา ถ้าคนเราตายไปเมื่อใดเวลาใด ร่างกายสังขารนี้ก็ทิ้งไว้ในโลกนี้ให้มนุษย์ที่เขายังไม่
ตายเอาไปเผาเอาไปฝังที่ป่าช้า ตามเรื่องของเข ตัวเราจิตใจเราเอาอะไรไปไม่ได้

คุณอื่นเขาแตกเขาตายไปก่อนพวกเราทั้งหลายนั้น ไม่มีใครห้ามห้ามสมบัติใน
แผ่นดินไปได้ มีที่ดินก็หาบเอาที่ดินไปไม่ได้ แผ่นดินก็เป็นที่ดินฝึงกระดูกของเราทำ
นั่นเอง จงตั้งใจภาวนา รวมกำลังตั้งใจให้มั่น คนเราจะทำอะไรให้ได้สำเร็จตามความ
ประสงค์ หรือความสุขในโลกนี้ ความสุขในโลกหน้า ความสุขอย่างยิ่ง ได้แก่ความสุข
ในเมืองนิพพานก็ตาม มันขึ้นอยู่กับจิตที่ภาวนา จิตที่มีความตั้งใจมั่น จิตมั่นเอาจริงเอาจัง

คำว่าบารมีไม่ใช่คำพูด มันเป็นจิตใจนั้นแหละ คนดี คนมีบารมี ทำสิ่งใดเขาก็ทำ
จริง ปฏิบัติสิ่งใดเขาก็ปฏิบัติจริง นึกภาวนาพุทโธในใจก็นึกจริงๆ รวมเข้าไปได้
จริงๆ ใครจะพูดอย่างไรว่าอย่างไร ข้าไม่เกี่ยว ข้าภาวนาเสียอย่าง จิตใจสงบระงับก็
สบาย ไม่ต้องไปหาเรื่องราวภายนอกให้มันยุ่งเหยิง พุทโธอยู่ในดวงใจนี้ ใจอยู่ที่ไหน จิต
อยู่ที่ไหน ไม่ต้องไปหาที่ ที่จิตที่ใจมันมีอยู่ในภายในจิตนี้แหละ

เมื่อเราภาวนาจริงๆ รวมจิตรวมใจเข้ามาจริงๆแล้ว ปล่อยวางอารมณ์ภายนอก ไม่
เก็บเอาอารมณ์อดีต อนาคตมายุ่งเหยิงในอารมณ์ปัจจุบัน จิตใจปัจจุบันภาวนาติดต่อกันอยู่
ทุกขณะทุกเวลา จิตใจดวงนี้ก็จะสงบตั้งมั่น จะมีสติ สมาธิ ปัญญา ขึ้นมา เมื่อจิตมี
ปัญญาก็จะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงว่าคนเราเกิดมามีตายได้ใหม่ มันแก่ได้ใหม่ มันเจ็บได้
ใหม่ มันพลัดพรากจากของรักของชอบใจเป็นจริงใหม่ เหล่านี้ก็คือว่าปัญญา ปัญญา
ก็คือว่าจิตนั้นแหละ ความสว่างแจ้ง ความเห็นจริง ความรู้จักไม่มีคมนั่นแหละเรียกว่า
ปัญญา เกลียวฉลาดสามารถเฉียบแหลม ไม่ท้อแท้อ่อนแอในดวงใจ

บางท่านที่ว่า นตฺถิ ปญญา สมาอาภา แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี คือท่าน
เปรียบเอาแสงสว่าง แสงดวงพระอาทิตย์ พระจันทร์ แสงไฟ จะเป็นไฟฟ้าธรรมดาก็ตาม
เมื่อจุดขึ้นมาแล้วก็แจ้งสว่าง ถ้าแจ้งสว่างก็มองเห็นได้ทุกอย่าง ถ้ามีคแล้วมองไม่เห็น

อะไร ถ้าใครขึ้นเดินไปในเวลามืดไม่ว่าอยู่ที่บ้าน ที่เรือน หรือที่กุฎก็ทำอะไรต่อมิ
อะไรแตกหักไปได้ เพราะมันมืดมันไม่เห็น ไม่แจ้ง

จิตนี้ก็เหมือนกัน เมื่อมีผู้ศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา มาตั้งจิตเจตนาลงไป
ในจิตใจให้มั่นคง ก่อนจะหลับจะนอนทุกๆคืนก็กราบพระไหว้พระ นั่งกรรมฐาน
ภาวนา สวดมนต์เสียก่อนจึงค่อยหลับค่อยนอน ทำจิตทำใจอันนี้ให้ได้ทุกวันทุกคืนไป
เท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ คนส่วนมากถ้าเป็นทางโลกก็ว่า ข้าพเจ้ามีกิจกรรมการทำงานทำ
มาหาเลี้ยงชีพ เลี้ยงครอบครัว หาเวลานั่งภาวนานี้กรรมฐานไม่ได้ ความจริงแล้ว เวลา
ในวันหนึ่งก็มีสี่สิบสี่ชั่วโมง ไม่ว่าคนจะทำไม่ทำ คนจะทำอะไรก็ตาม เวลาที่มีอยู่เต็มที ถ้า
คนไม่ตั้งใจแล้ว ก็ไม่มีเวลาอยู่ตลอดเวลา ก็ดูอย่างพระภิกษุสงฆ์สามเณรในทางพุทธ
ศาสนา โดยเฉพาะในประเทศไทยเรามีนักบวชเป็นจำนวนแสน แล้วทำไมจึงยังไม่มี
เวลาอีก ทั้งๆที่ไม่ได้ไปทำมาค้าขาย ทำราชการที่ไหน ก็ยังไม่มีเวลาภาวนา นั่นแหละ
คือว่าความไม่ตั้งใจนั้นแหละทำให้ไม่มีเวลา ถ้าใครตั้งใจได้ก็มีเวลา ถ้าใครตั้งใจไม่ได้ก็
ไม่มีเวลา ในสมัยครั้งพุทธกาล ท่านไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกว่าเวลาเช้า สาย บ่าย ค่ำ
กลางวัน กลางคืน เมื่อระลึกได้ที่ไหนท่านก็ระลึกภาวนาในที่นั้นๆ เจริญระลึกถึงคุณ
พระพุทธเจ้า คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ สิ่งใดที่มันดีมีประโยชน์ก็ชื่อนำมาสอนตัว
สอนใจได้ทั้งนั้น

ทีนี้ถ้าตั้งใจลงไปจริงๆ เวลามันมีค่ามีราคา มีอยู่ตลอดเวลา นาฬิกามันบอกอยู่ว่า
เท่านั้นโมงเท่านั้น โมง มันเวลาทั้งนั้น ฉะนั้นถ้าคนเราตั้งใจแล้วเวลามีค่ามีราคา ถ้าไม่
ตั้งใจ ใจเลือนลอย จิตไม่สงบระงับ ไม่ภาวนาก็หาเวลาไม่ได้ หาตั้งแต่เกิดจนตายก็ไม่
มี เพราะจิตมันไม่มีเวลาตั้งใจได้

สมัยครั้งพุทธกาล อุบาสก-อุบาสิกา นักบวชนักบ้าน เมื่อท่านได้ยินได้ฟังธรรมะ
คำสั่งสอนในทางพุทธศาสนาแล้ว ท่านตั้งใจฟัง ตั้งใจจดจำ แล้วก็ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ
ด้วย อุบาสก อุบาสิกา ไม่เลือกว่าคนชั้นสูงชั้นกลางชั้นต่ำท่านก็ภาวนา เศรษฐีมหา
เศรษฐียิ่งภวานาดี แต่คนเราสมัยนี้มักจะอ้างว่าขอให้ข้าพเจ้ามั่งมีเสียก่อน เป็นมหา
เศรษฐีเสียก่อนจึงจะภาวนา จึงจะละกิเลส ไม่ต้องไปหมายอย่างนั้น เอาเวลาปัจจุบันนี้
แหละ

พุทธสาวกในครั้งพุทธกาล ท่านเอาเวลาปัจจุบัน ญาตีโยมอยู่บ้าน ถ้าว่าถึงความจริงแล้ว พวกญาตีโยมนี่แหละได้บรรลุมรรคผลง่ายเพราะอะไร ก็เพราะว่าทุกข์มันมาก มีทุกข์เต็มบ้าน มีทุกข์เต็มกาย มีทุกข์เต็มใจ อะไรๆ มันเรื่องทุกข์ทั้งนั้นที่อยู่ในจิตใจนั้น นั่นแหละจะได้รู้ว่า โลกนี้มันทุกข์อย่างนี้แล้วจะได้เร่งภาวนา ทำจิตทำใจให้มันมีความสงบสุขเยือกเย็นเกิดปัญญาขึ้นมา

ในครั้งพุทธกาลท่านไม่เลือก ท้าวพญามหากษัตริย์พอได้ยินได้ฟังธรรมท่านก็ภาวนา ตัวอย่างพุทธบิดาพ่อพระพุทเจ้าท่านก็ไม่ได้ไปบวชไปเรียนที่ไหน ไม่ได้เข้าป่าไปธุดงค์ที่ไหน ท่านก็ภาวนาอยู่ที่หอปราสาทราชมณเฑียรกรุงกบิลพัสดุ์ เมื่อพระพุทเจ้าของเราได้ตรัสรู้ ก็มาโปรดมาสอน สอนให้มีทาน มีศีล มีภาวนา ให้ทำความเพียรละกิเลส พระเจ้าสุทโธทนะพุทธบิดาก็ได้สำเร็จเป็นพระโสดา พระสกิทาคามี พระอนาคามี บั้นท้ายสุดในชีวิต พระพุทเจ้าก็ไปโปรด ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ ดับขันธเข้าสู่สุญานที่หอปราสาทนั่นเอง

นอกนั้นไม่ว่าท้าวพญามหากษัตริย์ที่ไหน ท่านก็ภาวนากัน เศรษฐีมหาเศรษฐีก็ไม่บ่นว่ายุ่งเหมือนคนสมัยนี้ เงินฝืดเงินไม่ฝืดท่านไม่ว่าแหละ คำมาท่านก็ภาวนาทำความเพียรละกิเลส จึงมีผู้ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ในสมัยครั้งพุทธกาลคายดินไปหมด นักบวชก็ภาวนา นักบ้านก็ภาวนา บางเวลาบางสมัย พระภิกษุที่ในบ้าน มีญาตีโยมเขาภาวนาเรียนธรรมจากพระภิกษุนั้น ทั้งๆที่พระภิกษุผู้ไปอยู่อาศัยให้ศรัทธาที่บ้านนั้น บ้านนั้นบำรุงรักษา ภาวนาอยู่ก็ยังไม่ได้บรรลุมรรคผล แต่ว่าอุบาสิก อุบาสกที่บ้านนั้นมาเรียนธรรมจากพระภิกษุนั้น และก็ไปภาวนาอยู่ที่บ้าน ท่านก็ได้สำเร็จมรรคผลก่อนพระภิกษุสงฆ์สามเณรที่ไปภาวนาอยู่ในป่านั้น

นี่คือว่ามันขึ้นอยู่กับความตั้งใจ ขึ้นกับบุญบารมีของแต่ละบุคคล เราทุกคนที่ได้มาสู่สถานที่วิเวกภาวนาถ้าพลาดลงนี้ ก็ให้พากันตั้งใจ อะไรๆทั้งหมดมันขึ้นกับความตั้งใจความเอาใจใส่ ภาวนาให้ได้ทุกลมหายใจเข้าออก เมื่อภาวนาอย่างอื่นจิตไม่สงบระงับลงได้ ก็ให้ภาวนามรณกรรมฐาน นึกเจริญให้เห็นความตายของเราเอง และของคนอื่นสัตว์อื่นว่าคนเราที่เกิดมานี้มัน เรารู้แต่วันเกิด แต่วันตายเราไม่รู้ เราจะไปตายที่ไหนไม่รู้ บางทีเราตั้งใจว่าจะตายก็ไม่ได้ตาย แล้วตายจากอุบัติเหตุต่างๆ ในสมัยนี้มีเยอะแยะ เพราะมนุษย์มันชอบความสุขความสบาย ไปมาทางนี้ก็มีรถยนต์พาหนะ จะ

ไปทางฟ้าทางอากาศ ไปทางพื้นดิน ไปทางน้ำไปได้ทั้งนั้น แต่ความตายมันก็ไปตาม
ยวดยานพาหนะนั้นเหมือนกัน เราเลือกเอาไม่ได้

แต่ถ้าเราภาวนา เลือกเอาให้ใจของเราสงบระงับแล้ว เราละกิเลสความโกรธ
ความโลภ ความหลงในใจเราหมดไป มันจะตายแบบไหน มันก็พ้นทุกข์ภัยในโลก
ในวิภวสงสารได้ ไม่ใช่ตายเมื่อเช้าดี ตายเมื่อบ่ายไม่ดี ถ้ากิเลสในใจมันหมดไปสิ้น
ไป ตายเมื่อใดเวลาใดก็ถึงนิพพานได้ ถ้าเราปล่อยให้กิเลสความโกรธ ความโลภ ความ
หลงมาสร้างบ้าน สร้างเรือนอยู่ในหัวใจ ทำอะไรไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วก็เกินไป
ไม่ได้ เราต้องสลัดอารมณ์นี้ออกไป ถือว่าเวลาระลึกถึงคุณพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ ระลึกถึงมรณกรรมฐานนั้น เป็นเวลาที่มีค่ามีราคา จิตใจของเราจะไม่
ได้มาหมกมุ่นอยู่ในกิเลสกำม วัตถุกำม ในสังสารวัฏอันนี้

ความจริงแล้วคนเราทุกคน เคยมาเกิดเคยมาตาย มีสุขมีทุกข์อยู่ในโลกมนุษย์ เท
วโลก พรหมโลก เปตโลก ยมโลก นรกอเวจี อสุรกาย มันเคยเกิดเคยตายอย่างนี้มา เกิด
เป็นสัตว์เดรัจฉานก็เคยเกิด เกิดเป็นสัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์ไม่มีปีก สัตว์สอง
เท้า สี่เท้า มากเท้า ไม่มีเท้าก็เคยเกิดกันมาอย่างนี้ตายมาอย่างนี้

แต่จิตนี้มันยังโง่เขลาเบาปัญญา ภาวนายังไม่ถึงก็เลยมีความลุ่มหลงมัวเมา
แทนที่เราเกิดมาเป็นคน ไม่ควรให้ใจคิดไปในที่จะไปสู่อบาย คือว่าทางต่ำ เราต้อง
หวังเหนี่ยวอารมณ์เอาพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งหลายเป็นอารมณ์ เมื่อเรามีพุทธคุณ
ธรรมคุณ สังฆคุณ มีภาวนาในใจแล้ว สิ่งที่เราว่าทำไม่ได้ ปฏิบัติไม่ได้ เป็นไปไม่ได้มัน
มันก็เป็นไปได้ อยู่ มันขึ้นอยู่กับความตั้งใจของแต่ละบุคคล

คนเราที่เกิดมาในโลกนี้ ถ้าเราดูรูปร่างกายก็เป็นคน แต่ว่าบางคนนั้นร่างกายเป็น
คน ใจยังเป็นสัตว์เดรัจฉานอยู่ก็มี ถ้าโลกเราสมัยนี้ไม่ว่าที่ไหน อย่างว่าแผ่นดินเมือง
เชียงใหม่มัชฌิมโยธา คนปล้น คนจี้ คนฆ่ากันทำลายกันไม่ค่อยมี แต่สมัยนี้ไม่ได้ มันมี
ทุกอย่าง ฉะนั้นเราต้องตั้งใจของเราให้ดี ภาวนาให้ใจของเราให้มันเต็มที

โลกนี้มันเป็นอย่างนี้แหละ เกิดขึ้นมาก็ตั้งอยู่ในกองทุกข์ เกิดในกองทุกข์ แก่ใน
กองทุกข์ เจ็บไข้ได้ป่วยอยู่ในกองทุกข์ ตายอยู่ในกองทุกข์อันนี้ เป็นอย่างนี้มาทั้ง
โลก เมื่อมาถึงปัจจุบันชาตินี้ เวลานี้ ปัจจุบันนี้ เราจะต้องเร่งภาวนาพุทธโธ ทำใจของเรา
ให้สงบ พิจารณากายของเราให้เห็นความแก่ ความชรา ให้เห็นร่างกายนี้ไม่คงทน จิตใจ

ก็จะได้เย็นสบาย ความทุกข์ต่างๆ มันจะได้ออกไป คนเราเมื่อจิตไม่มีทุกข์ ทุกข์อะไรก็ไม่มี แต่ว่าถ้าจิตมีทุกข์แล้ว อะไรทุกอย่างมันเต็มไปด้วยทุกข์ เมื่อย่นย่อเข้ามาทุกข์ทั้งหลายมันอยู่ที่จิต อยู่ที่ใจ แล้วก็คือใจมีอุปาทานยึดถือ เมื่อจิตนี้ยึดถือมากก็ทุกข์มาก ยึดถือน้อยก็ทุกข์น้อย ไม่ยึดเสียเลยก็พ้นทุกข์ มันอยู่ที่ตรงนี้

ฉะนั้นให้เราทุกคนตั้งอกตั้งใจปฏิบัติบูชาภาวนาต่อไป ดังแสดงมาก็สมควรด้วยกาลเวลา เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

จากคุณ : ความคิด [25 ก.ย. 2546]